

Afstemning

Forslagets overgang til anden (sidste) behandling vedtoges uden afstemning.

Fjerde næstformand (Elisabeth Arnold):

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Retsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

7) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 11:

Forslag til folketingsbeslutning om en mere effektiv afsoning i fængsler og arresthuse og oprettelse af fængsler for stærke fanger.

Af Birthe Rønn Hornbech (V) og Helge Adam Møller (KF) m.fl.
(Fremsat 3/10 96).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Justitsministeren (Bjørn Westh):

Ligesom i tilfældet med beslutningsforslaget om organiseret kriminalitet er der tale om en stort set uændret genfremsættelse af et beslutningsforslag fra sidste samling, som blev nedstemt af et flertal.

Under førstebehandlingen af det tidligere beslutningsforslag kommenterede jeg forholdsvis detaljeret de 20 punkter i forslaget. Jeg skal derfor ikke i dag gentage mine kommentarer, men blot nøjes med at konstatere, at der på en lang række af de punkter, som beslutningsforslaget omfatter, allerede er taget initiativer.

Siden er der også taget nye skridt. Således indeholder forslaget om ændring af loven om euforiserende stoffer, som vi har behandlet her i dag, en udbygning af antallet af kontraktfængselsafdelinger. Der foreslås én yderligere i det åbne system og én yderligere i det lukkede system.

Jeg kan ikke gå ind for alle punkter i planen, men vi arbejder med mange af dem, og jeg må

derfor ligesom i maj sige, at jeg ikke kan støtte forslaget i dets helhed.

Dorte Bennedsen (S):

Som nævnt af ministeren er dette her stort set en uændret genfremsættelse, og det indeholder 20 forslag til konkrete initiativer.

Om disse 20 forslag kan jeg sige, at nogle af dem allerede er gennemført, nogle af dem er indeholdt eller vil blive indeholdt i de forslag, regeringen som lovet kommer med, og nogle af dem er vi ganske enkelt uenige i.

Vi kan derfor ikke støtte, at forslaget som helhed vedtages.

Bendt Bendtsen (KF):

Forslaget om en mere effektiv afsoning i fængsler og arresthuse er som bekendt en genfremsættelse af beslutningsforslag nr. B 102 fra forrige samling. Som tidligere nævnt bør det ses i fortsættelse af forslaget en om effektiv bekæmpelse af den organiserede kriminalitet og rockerkriminaliteten.

Når ministeren i dag siger her fra talerstolen, at han ikke ønsker at svare på alle punkterne, fordi det er det samme, som han har svaret på én gang, så må vi sige: Jamen Socialdemokratiet har jo ændret holdning til noget af det retspolitiske, hvilket vi har været vidne til her inden for de seneste døgn; så det kunne jo også være, at man havde ændret holdning på det her område.

Vi har noteret os, at den bevægelse, der er sket i Socialdemokratiet, måske kunne have medført, at vi havde fået åbnet mere op for det, end der er blevet givet udtryk for her fra talerstolen i dag.

Men vi ønsker en mere effektiv afsoning og en generel opstramning på området. Folketinget har vist, at der kan strammes op på det her område, og her tænker jeg på stramningen i voldssagerne. Det kan også ske på andre områder.

I dag må vi konstatere, at varetægtsfængslede stadig som hovedregel løslades til senere afsoning, såfremt dommen er under 10 måneders ubetinget fængsel. Hvad er det egentlig, samfundet løslader til?

Forslaget nævner opstramninger på 20 punkter. Nu er det ikke muligt i taletiden at gennemgå dem alle sammen.

Punkt 1 handler om skærpede regler for udgang og besøg, og jeg skal da hilse og sige, at noget har vi da set, og noget er sket, siden vi behandlede det her forslag. Der er ikke ret man-

ge i Kongeriget Danmark, der forstår ret meget af, at den efterhånden så medievante Jørgen Jønke Nielsen kan stå foran Hells Angels' klubhus i Titangade og udtale sig som talsmand for disse elementer. Dømte bør være ét sted, og det er i fængslet. Hvis der skal gives udgang, så bør det være udgang til familie og ikke udgang til foredragsturneer garneret som familiebesøg eller til optræden på tv.

Det er helt klart et spørgsmål om holdninger, og her skiller vandene mellem Det Konservative Folkeparti og Socialdemokratiet. Vi mener ikke, at folk, som er idømt 16 års fængsel for overlagt drab, skal have lov til at optræde på slap line.

Vi vil have skærpet udgangene for stofmisbrugerne, da udgangene er med til at fastholde disse mennesker i et misbrug. Og der er behov for at få adskilt ordinære afsonere og stofmisbrugere. Det er selvfølgelig noget, som vi arbejder videre med.

Også problemstillingen vedrørende de stærke fanger, der terroriserer de svage fanger, ønsker vi at tage hånd om. Derfor er der i det konservative finanslovsforslag afsat midler til at iværksætte bygning af to superfængsler. Indtil disse er klar, er vi tilhængere af, at man indretter andre afdelinger – det være sig i arresthuse eller andre steder.

Fra konservativ side ønsker vi også at udvide bestemmelsen i straffelovens § 83, så også tyveri og narkohandel straffes hårdere, når det er begået under afsoning.

Også prøveløsladelse er der brug for at stramme op på. I dag er det nærmest blevet en automatisk ordning, at afsonere løslades efter to tredjedele tid. Det er uhørt, at det skal være hovedreglen.

Personer, som i dag straffes efter den strenge narkoparagraf om handel med narkotika, bør heller ikke afsone i åbne fængsler. I dag er hovedreglen den, at hvis der er tale om en såkaldt førstegangsovertrædelse og dommen er under 5 år, så afsone der i åbent fængsel. Det bør ikke være reglen for dødens købmænd.

Der er for megen laden stå til-holdning på det her område. Fra konservativ side ønsker vi en hård, men retfærdig retspolitik, og beslutningsforslaget er et godt og gedigent forslag, som går i den rigtige retning.

Margrete Auken (SF):

Jeg har ikke noget at tilføje til det, vi sagde, da beslutningsforslaget var til behandling i foråret, så jeg vil bare sige, at vi arbejder videre. Vi

afventer straffuldbyrdesudvalgets betænkning. Vi synes, den snart må komme.

Og vi synes, det er godt, at Det Konservative Folkeparti og Venstre vil støtte, at der kommer penge til flere kontraktfængsler. Det er noget, der er dyrt, og det vil vi gerne afsætte penge til.

Annette Just (FP):

Da mit partis ordfører desværre ikke kan være til stede her i dag, kan jeg jo i virkeligheden henholde mig til, at det er en genfremsættelse.

Mit partis ordfører har før sagt ganske klart og tydeligt, at vi stiller os – hvis det var muligt – 450 procent bag dette forslag; men da det ikke er helt muligt, vil vi nøjes med at stille os hundrede procent bag det og så i hvert fald arbejde så godt som muligt for, at vi får skærpet reglerne og får et flertal, der i hvert fald sikrer, at vi får de skærpede regler så hurtigt som muligt.

Helge Bo Jensen (EL):

Det er kun omkring et halvt år siden, stort set det samme forslag som det, der foreligger nu, blev diskuteret her i salen. Den gang sagde Enhedslisten sin mening om det, og den har ikke ændret sig siden, heller ikke selv om der er dele af forslaget, der er nyt.

Enhedslisten er ikke enig i grundlaget for forslaget og deler ikke den holdning til straf, som gennemsyrrer det. For os er der tale om, at forslaget vil betyde en generel oprustning af fængselsmyndighedernes forskellige magtmidler.

Det fremhæves flere gange i bemærkningerne, at det, der gør disse initiativer nødvendige, er et ønske om at bekæmpe indsmuglingen af narko, våben og mobiltelefoner i fængslerne, ligesom det er problemerne med de såkaldt stærke fanger, som der skal tages nogle særlige skridt over for for at beskytte de svage fanger i fængslerne.

Det ligger nærmest i sagens natur, at der er problemer i de danske fængsler, for de er befolket med nogle ganske særlige mennesker, og nogle af de problemer, der er i fængslerne, ligger ganske sikkert og skjuler sig bag de 20 punkter, som forslaget består af, også i deres nye form.

Problemet er imidlertid, at ingen af de løsninger, som forslagsstillerne kommer med, tager udgangspunkt i det, der for os at se er det helt afgørende udgangspunkt, nemlig hvorfor der f.eks. er problemer med narko i fængslerne.

Enhedslisten vil gerne være med til at udvikle en målrettet resocialiseringspolitik, men vi

mener ikke, det her forslag er et godt udgangspunkt. De initiativer, der lægges frem, bygger på den grundlæggende indstilling, at det er muligt at løse problemerne udelukkende ved hjælp af tekniske, administrative og kontrollerende stramninger.

Men det tror vi ikke vil skabe de forudsætninger, der skal til for at få fjernet den narkokriminalitet, som ganske rigtigt præger fængslerne. Derimod frygter vi, at oprustningen af forholdet mellem indsatte og fængselsmyndighederne i stedet for vil forværre det og gøre det mere råt, og det er det værste tænkelige udgangspunkt for at skabe rammerne for en god udvikling i de danske fængsler.

Pia Kjærsgaard (DF):

Jeg skal også bare ganske kort på det her tidspunkt give Dansk Folkeparti tilslutning til det her forslag. Det har været debatteret før, og der er ingen tvivl om, at vi kan bakke op bag de punkter, som står på forslagetets første side. Der er tilslutning.

Bjørn Elmquist (RV):

Undskyld, men vi har alle sammen en lang dag herinde, og indimellem er der ting, man må klare uden for salen, ellers får man vist ballade med formanden.

Jeg skal på mit partis vegne ganske kort sige, at vi ikke kan støtte dette forslag til folketingsbeslutning hele vejen igennem. Som jeg tror, flere af ordførerne fra regeringspartierne og også justitsministeren har gjort rede for, er der ting og sager i det, som allerede er gennemført. Der er punkter, som er på vej, og der er noget, som vi fra Det Radikale Venstre i hvert fald under ingen omstændigheder vil kunne deltage i. Så sådan er det.

Birthe Rønn Hornbech (V):

Jeg vil starte med at sige tak til Fremskridtspartiet og Dansk Folkeparti, hvad enten det nu var 100 pct. tilslutning eller 450 pct. tilslutning. Til gengæld er jeg skuffet over justitsministeren.

Den måde, det danske fængselsvæsen administreres på i dag med udgange og orlov og andre friheder, er jo en fuldstændig udhuling af de udmålte frihedsstraffe. Jeg er fuldstændig enig med hr. Bendt Bendtsen, når han fremhæver denne Jønke igen, som vi må se på TV-Avisen daglig. Man kan sige, at det bare er et eksempel med stor symbolværdi, ja, men det fortæller noget om, hvor vidtgående reglerne er,

når mennesker, der er sat ind med mange års fængsel dømt for drab, kan optræde flere gange om ugen i fjernsynet i forskellige dyre biler foran rockerborgene. Det er der ikke mange mennesker der kan forstå. Statsministeren, har jeg bemærket, henviser til retsfølelsen, men det gælder åbenbart ikke i denne sag.

Fru Dorte Bennedsen nævnte, at der ville blive fremsat forslag om stramninger. Jeg ved ikke, om justitsministeren eller fru Dorte Bennedsen ville løfte sløret for, hvad det var for nogle stramninger. Sagen er jo, at langt de fleste af de stramninger, vi foreslår, kan fastsættes administrativt. Det kunne justitsministeren gøre den dag i morgen.

Et af de tilfælde, hvor justitsministeren tidligere har udtalt sig positivt – vist også i dagspressen – er i spørgsmålet om aktindsigt, og jeg har bemærket, hvordan man har fået formuleret det i det lovforslag, vi debatterede i morges. Så jeg skulle henstille, at ministeren med disse flittige og dygtige jurister i hvert fald fik det på det rene. Det er jo noget, der formentlig kræver en lovændring, og det har altså stor betydning for fængselsmiljøet. Det er jo sådan i dag, at man ikke tør udtale sig om de overgreb, der finder sted i fængslerne, fordi de stærke fanger benytter og udnytter aktindsigtsreglerne, sådan som de er i dag. Så jeg vil godt opfordre ministeren til nu at leve op til de tilsagn, der er givet tidligere.

Ministeren vil bemærke, at både Venstre og Det Konservative Folkeparti i hver deres oplæg til finanslovforhandlingerne har sat penge af til fængsler til stærke fanger. Men det forudsætter naturligvis, at ministeren er indforstået med at placere de stærke fanger i de fængsler, og det forudsætter naturligvis, at ministeren er parat til at stramme disse regler, som vi har anført her, ellers er der overhovedet ikke noget formål med at afse penge til det.

Også dette beslutningsforslag vil vi bede om at få til afstemning sammen med de øvrige på fredag for at se, hvor det er, regeringen kan være enig med os, og det står jo regeringen frit for i hvert fald under afstemningen at tilkende-give, hvor det er, den hurtigst muligt i løbet af efteråret vil foretage de fornødne stramninger. Det haster virkelig med denne sag.

Justitsministeren (Bjørn Westh):

Må jeg først gøre den generelle bemærkning, at de regler, der administreres efter i kriminalfor-sorgen nu, er de regler, der blev fastsat under

den borgerlige regering. Der er ikke sket lempelser, der er sket nogle enkelte skærpelser af reglerne, men der er ikke sket lempelser, siden den borgerlige regering fastsatte de regler, der gælder for strafafsonerne.

Derudover vil jeg gerne sige, at jeg er meget optaget af problemstillingen med stærke fanger, og jeg har også konkrete forslag, som jeg gerne vil have gennemført og have sat penge af til. I den forbindelse indgår det spørgsmål, som fru Birthe Rønn Hornbech her nævnte, aktindsigtsspørgsmålet, som jeg mener også skal løses i den forbindelse. Det indgår i arbejdet, og jeg har allerede nævnt, at vi opererer med kontraktfængselsafdelinger i lovforslaget om euforiserende stoffer, og vi arbejder også på særlige placeringsmuligheder for de stærke fanger.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslagets overgang til anden (sidste) behandling vedtoges uden afstemning.

Fjerde næstformand (Elisabeth Arnold):

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Retsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

8) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 13:

Forslag til folketingsbeslutning om forbud mod rockergrupper.

Af Pia Kjærsgaard (DF) m.fl.
(Fremsat 3/10 96).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Justitsministeren (Bjørn Westh):

Beslutningsforslaget går ud på, at Folketinget skal pålægge regeringen at fremsætte et lovforslag, der sikrer omgående forbud mod rocker-

grupper i Danmark, og så skulle alle problemer være løst, tror man.

Jeg tror ikke, det er så nemt. Jeg tror ikke, at det er den rigtige fremgangsmåde i den foreliggende situation. Det er der flere grunde til.

For det første er det kun sket en gang tidligere, at man har forbudt en forening ved lov. Det var i 1941, da man forbød kommunistiske foreninger og kommunistisk virksomhed. Det står mig desuden ikke helt klart, om beslutningsforslaget går ud på at forbyde rockerklubber, eller om man tillige ønsker at forbyde, at rockere overhovedet mødes.

Et sådant totalt forbud vil ikke kunne gennemføres, fordi det vil være i strid med grundlovens § 79 om forsamlingsfrihed.

Jeg har i øvrigt vanskeligt ved at se, hvordan det skulle kunne være muligt at udforme en generel lov, der forbyder rockergrupper i Danmark. Bemærkningerne til forslaget anskueliggør også tydeligt vanskelighederne ved at gøre noget sådant. Hertil kommer, at det efter min opfattelse ikke er særlig realistisk at forestille sig, at man blot ved at forbyde rockergrupper vil kunne forhindre rockerne i at forfølge hinanden.

Et forbud vil ikke kunne hindre, at de samme personer mødes i en ny forening, hvor de udøver aktiviteter, der ikke er omfattet af forbudet. Forbudet vil heller ikke kunne hindre, at de pågældende eventuelt begår kriminalitet. Man kan jo ikke – jo, det kan vi godt – lave en lov om forbud mod kriminalitet, men om den bliver efterlevet ved jeg ikke.

Selv om jeg er enig i formålet, og jeg ville ønske, at man kunne løse det her problem på en forholdsvis enkel måde, ja, så tror jeg altså ikke, at den foreslåede fremgangsmåde vil være et særlig velegnet middel til bekæmpelsen af kriminaliteten på dette område. Men jeg kan oplyse, at regeringen senere, som jeg tidligere har sagt, vil fremsætte et omfattende lovforslag, som på en lang række områder vil forbedre politiets muligheder for at bekæmpe rockerkriminaliteten og den øvrige organiserede kriminalitet.

Dorte Bennedsen (S):

Det positive, jeg er i stand til at sige om det her forslag, er, at det formentlig er blevet til ud fra et ønske om at bekæmpe rockerkriminaliteten i Danmark. Det ønsker deler vi i Socialdemokratiet, men vi kan derimod ikke støtte det konkrete forslag.